

او که روح را بر بوم نقش زد

۱۹ مرداد ۱۴۰۴ ساعت ۱۲:۴۶

هر اثر استاد محمود فرشچیان، پنجره‌ای است به جهان معنا و زیبایی. او با قلم معجزه‌گر خود، نه تنها رنگ‌ها را بر بوم جان می‌بخشد، بلکه حکایت‌هایی از عشق، ایمان و اسطوره‌های کهن را روایت می‌کند. از مکاشفات عاشورایی گرفته تا پرتره‌هایی با روح آسمانی، آثار این استاد بی‌بدیل نگارگری، فراتر از مرزهای زمان و مکان، همواره در اوج درخشش باقی مانده‌اند و چراغ راهی برای جویندگان حقیقت و زیبایی هستند.

استاد محمود فرشچیان، نگارگر برجسته ایرانی، در سال ۱۳۰۸ در اصفهان متولد شدند. ایشان از کودکی به نقاشی علاقه نشان دادند و تحت تعلیم استادانی چون حاج میرزا آقا امامی و عیسی بهادری قرار گرفتند. استاد فرشچیان با تلفیق سنت‌های نقاشی ایرانی و الهام از مکاتب غربی، سبکی منحصر به فرد را در نگارگری خلق کردند. آثار ایشان با ظرافت، دقت و عمق معنایی بالا شناخته می‌شوند.

یکی از معروف‌ترین تابلوهای استاد فرشچیان، تابلو عصر عاشورا است. این اثر بی‌بدیل، واقعه جانسوز عاشورا را با بیانی عمیق و تأثیرگذار به تصویر می‌کشد. در این تابلو، استاد فرشچیان با استفاده از رنگ‌های تیره و فضایی حزن‌آلود، اوج مظلومیت و مصیبت امام حسین (ع) و یارانشان را به نمایش می‌گذارند. نگاه‌های پر از اندوه، دست‌های بلند شده به سوی آسمان، و حضور حضرت زینب (س) در مرکز تصویر، همگی احساسات بیننده را به شدت درگیر می‌کند.

جزئیات هنری تابلو عصر عاشورا:

ترکیب‌بندی: ترکیب‌بندی تابلو به گونه‌ای است که تمامی عناصر به سمت مرکز و حضرت زینب (س) هدایت می‌شوند، که این خود بر اهمیت و محوریت ایشان در واقعه تأکید دارد.

رنگ‌آمیزی: استفاده از رنگ‌های تیره و مات، فضایی سنگین و غم‌انگیز ایجاد می‌کند که با موضوع تابلو همخوانی کامل دارد. لکه‌هایی از رنگ‌های گرم‌تر، مانند قرمز، در برخی قسمت‌ها به کار رفته که نمادی از خون و شهادت است.

فیگورها: فیگورهای انسانی با دقت و ظرافت خاصی به تصویر کشیده شده‌اند. حالات چهره‌ها، حرکات دست‌ها، و پوشش‌ها، همگی گویای وضعیت روحی و جسمی شخصیت‌ها در آن لحظه حساس هستند.

نمادگرایی: در این تابلو، نمادهای بسیاری به کار رفته است از جمله پرندگانی که در بالای تصویر پرواز می‌کنند و نماد روح‌های شهیدان هستند، و یا اسب‌های بدون سوار که نشان از شهادت سوارانشان دارند.

تابلو عصر عاشورا نه تنها از نظر هنری یک شاهکار محسوب می‌شود، بلکه از لحاظ معنوی نیز اثری بسیار عمیق و تأثیرگذار است. این تابلو، تجسمی هنرمندانه از مظلومیت اهل بیت (ع) و یادآوری جاودانه فداکاری ایشان در راه حق است. استاد فرشچیان این تابلو را در سال ۱۳۵۵ خلق کردند و آن را به موزه آستان قدس رضوی اهدا نمودند. این اثر نه تنها در ایران، بلکه در سطح جهان نیز مورد تحسین قرار گرفته و به عنوان یکی از مهم‌ترین آثار هنری با مضامین عاشورایی شناخته می‌شود. دلیل کشیدن تابلو "عصر عاشورا" توسط استاد محمود فرشچیان، داستانی عمیق و پر از الهام معنوی دارد.

این تابلو نه تنها نمادی از ارادت استاد به اهل بیت (ع) است، بلکه بیانگر درک عمیق ایشان از مفهوم عاشورا و تلاش برای زنده نگه داشتن این پیام بزرگ از طریق هنر است.

بخشی از آثار ایشان:

تابلوی «ضامن آهو»: طرحی از شمایل امام رضا

تابلوی «پنجمین روز آفرینش»: در این تابلو همه مخلوقات زمینی و آسمانی به ستایش پروردگار مشغولند.

تابلوی «ابراهیم نبی»: تابلوی ابراهیم ع در آتش، گلستان شدن آتش بر ابراهیم (ع)

تابلوی «عصر عاشورا»

تابلوی «شمس و مولانا»: که از یکی از اشعار مولانا الهام گرفته شده است. رنگ‌های خاصی در نقاشی استفاده شده است تا ارتباط

عرفانی و معنوی که بین مولوی و شمس وجود داشته را برجسته کند.

تابلوی «ستایش»: به گفته وی این تابلو برداشتی از مفهوم آیه 'يَسْبِيحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ' است.

تابلوهای آسمان چهارم و شام غریبان: که روز یکشنبه ۱۵ شهریور ۱۳۹۴ در مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد رونمایی شد. تابلوی «یتیم نوازی علی»؛ با نام اصلی «پناه»، مهربانی و یتیم‌نوازی علی بن ابیطالب را سوژه اصلی کار قرار داده است. طراحی پنجمین ضریح حرم امام رضا طرح ضریح جدید مقبره حسین بن علی در کربلا اثر فرشچیان است که با مهارت استادان طلاکار و نقره کار ایران به اجرا درآمده و در سال ۱۳۹۱ در قم رونمایی و سپس به کشور عراق منتقل شد. طراح ضریح عبدالعظیم حسنی که در شهر ری در دست ساخت است. آخرین و پنجمین جلد از کتاب آثار محمود فرشچیان شامل تازه‌ترین آثار این هنرمند از سوی انتشارات گویا شامل ۱۵۰ اثر نگارگری و طراحی از تازه‌ترین آثار محمود فرشچیان در ۲۵۸ صفحه رنگی با کاغذ در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است. همچنین دست خط‌های فرشچیان شامل نامه‌ها و یادداشت‌ها از ویژگی طرح‌های مینیاتوری او برخوردار است. استاد محمود فرشچیان در تاریخ ۱۸ مرداد ۱۴۰۴ شمسی (برابر با ۸ اوت ۲۰۲۵ میلادی) درگذشتند. روح استاد فرشچیان شاد و یاد و هنر بی‌بدیلشان برای همیشه در خاطره‌ها زنده خواهد ماند.

آدرس مطلب :

[زد-نقش-بوم-روح-او/۵۰۱۶۸/news/](https://www.cafetarikh.com/news/۵۰۱۶۸/زد-نقش-بوم-روح-او)